

Posudek oponentky diplomové práce Katedra pedagogiky FF UK v Praze

Jméno a příjmení studentky: **Bc. Kateřina Plávková**

Název práce: **Supervize jako nástroj profesního rozvoje učitele**

Vedoucí práce: Doc. PhDr. Jitka Lorenzová, Ph.D.

Technické parametry práce:

Počet stránek textu (bez příloh): 150

Počet stran příloh: 2

Počet titulů v seznamu literatury: přiměřeně DP

1	2	3	4
---	---	---	---

Formální zpracování

Jazykové vyjádření (dodržování pravopisné normy, stylistické schopnosti, zvládnutí odborných výrazů)

	X		
--	---	--	--

Zacházení s odbornou literaturou a prameny (citace, parafráze, odkazy, dodržení citačních norem)

X			
---	--	--	--

Formální zpracování (jasnost tématu, rozčlenění textu, průvodní aparát, poznámky, přílohy, grafická úprava)

X			
---	--	--	--

Metody práce

Vhodnost použitých metod

X			
---	--	--	--

Využití
výzkumných

X			
---	--	--	--

empirických metod

Využití praktických zkušeností

--	--	--	--

Obsahová kritéria a přínos práce

Přístup autora k řešené problematice (samostatnost, iniciativa, spolupráce s vedoucím práce, originalita)

--	--	--	--

Naplnění cílů práce

X			
---	--	--	--

Vyváženost
teoretické a

X			
---	--	--	--

praktické části

Návaznost kapitol a subkapitol

X			
---	--	--	--

Dosažené
výsledky,

X			
---	--	--	--

odborný vklad, použitelnost

výsledků v praxi

Vhodnost prezentace závěrů práce

	X		
--	---	--	--

Celkové hodnocení práce:

Volba tématu a typ diplomové práce:

- Bezesporu důležité a aktuální téma: podpora učitelů v profesním rozvoji je požadavek na transparentu, s kterým se mává již dost dlouho, zároveň málo víme o realitě praxe. Téma supervize je nedostatečně zkoumané, tj. teoreticko-empirický diplomový projekt je vítán.

Komentáře k teoretické části DP:

- Oceňuji strukturu teoretické části: autorka (po k četbě zvoucím úvodu) prezentuje nejprve výzkumy v dané oblasti, z kterých je pak odvozen smysl jejího diplomového projektu.
- Zajímavé pro mě bylo právě toto „převrácení“ postupu (oproti většině odborných textů) v textu: autorka na počátku supervizi nijak přesněji necharakterizuje, neporovnává s dalšími koncepty zavedenými v oblasti profesního rozvoje učitele (např. mentoring, koučink), uvádí rovnou výzkumy (studentských prací) k supervizi. Autorka má kritický náhled na tyto výzkumy: mě osobně by zajímalo, jak konkrétně byl učitelům vysvětlen pojem supervize (jejich komentáře jako by se týkaly i dalších postupů podpory).
- Text o profesi učitele (kap. 2) je napsán s vhladem, se zaměřením na posun ve vnímání podstaty učitelovy profesní činnosti: čím dál více je akcent kladen na vztah pomoci (i v běžných didaktických situacích by měl učitel pomáhat tím, že vytváří podmínky pro optimální učení). Kateřina Plávková se opírá o proměnu kontextu učitelské práce, o nároky a rizika vztažené k této profesi (např. požadavky inkluzivního vzdělávání), také o důsledky těchto nároků (pozornost je věnována syndromu vyhoření). Výklad pokračuje poměrně extenzivně ke kompetencím učitelů, poté ke klíčové - rozvíjející kompetenci (souhlasím) reflexe a sebereflexe a vyústuje v problematice profesního rozvoje učitelů v ČR.
- V kapitole třetí se autorka důkladně zabývá problematikou supervize, její podstatou a místem v profesním rozvoji. Cenné je, že se zabývá základy tohoto přístupu (dialog, reflexe, sebereflexe, učení se v supervizi, podstata vztahu supervizor - učitel), tj. že se neomezila na definice. Ty jsou uvedeny až v závěru kapitoly (od s.80) a předchozí výklad tedy – jak autorka píše – umožňuje pochopit jejich smysl. Ke specifické supervize vedle jiných postupů podpory učitele v profesním rozvoji viz moje otázka níže (dané definice na ni podle mého názoru odpovídají jen velmi nejasně).
- Autorka skutečně vykládá problematiku (a není to v dané poměrně komplikované tématice zcela snadné): máme možnost sledovat, proč se zabývá tou či onou informací či pohledem na tematiku. To je ještě umocněno shrnutím, které není sumářem „toho, co jsem napsala“, ale tvoří - jak je v textu uvedeno - „spojnicí ke smyslu a cíli práce“.

Komentáře k empirické části DP:

- Autorka jasně stanovila základní výzkumnou otázku i otázky vedlejší, srozumitelně popsala vstup do terénu, vzorek i etické otázky výzkumu (v tomto tématu klíčová záležitost).
- Více perspektiv (tři skupiny respondentů k jednomu tématu) je pro zkoumání problematiky velmi užitečná. umožňují nahlédnout pod povrch jevů učitelské profese.
- Velmi si cením charakteristiky výzkumné metody: na rozdíl od mnoha diplomantů jasně stanovuje, že se nejedná (z časových důvodů) o hloubkový rozhovor. Proces získávání dat je přehledně popsán, totéž se týká způsobu zpracování dat
- Není pochyb, že respondenti měli v osobě Kateřiny Plávkové citlivou, otevřenou a přemýšlivou posluchačku, obor pedagogika pak v ní má zdatnou začínající

výzkumnici Invenčně jsou zpracována jednotlivá subtémata ve výzkumu (viz názvy subtémat): promyšlený je výběr autentických výroků, citlivé a pečlivé jsou interpretace (viz např. (Ne)naladění týmu: podprahová sdělení aj., aj. Shrnutí výsledků výzkumu je přehledné, zasvěceně je napsána diskusní část (včetně srovnání s výzkumy a závěry teoretické části) a stručný závěr.

Komentáře k formální stránce práce:

- Text je psán celkově kultivovaným jazykem (drobné jazykové chyby), věřím, že i přes neobvyklou (na DP) délku textu udrží čtenářovu pozornost.

Otázky a náměty k diskusi při obhajobě:

- V úvodu autorka uvádí cíle DP s akcentem na místo supervize a komplexnost problematiky. Jak by tedy viděla místo mentoringu (ve srovnání se supervizí) v komplexní problematice profesního rozvoje učitele? (Např. publikace Píšová, Dušinská a kol. Mentoring v učitelství uvádí pro mentoring mnohdy obdobnou agendu, jakou popisuje v textu autorka pro supervizi). Čím je supervize vycházející z pomáhajících profesí specifická? (oproti jiným způsobům podpory profesního rozvoje?) Čím to je, že dané koncepty mají „neostré okraje“ a vadí to vůbec?
- Kateřina Plávková používá ve svém textu metaforu cesty na horu a bytí na hoře: Zajímalo by mě, co nejvíc při svém pohybu vzhůru v DP nahlédla?

Závěr posouzení diplomové práce:

Podle mého názoru zpracovala Bc. Kateřina Plávková svůj diplomový úkol pečlivě, napsala jej s vhladem a pochopením pro učitelskou práci. Díky tématu supervize se jí podařil i širší záběr do učitelské práce: myslím, že by stálo za to některé pasáže z výzkumu publikovat. Téma mě zajímalo i osobně: pracuji jako mentorka a věnuji se přípravě mentorů: perspektiva pomáhajících profesí na podporu učitele pro mě byla pomáhající!

Navrhovaná klasifikace: **v ý b o r n ě**

Datum: 13.srpna 2019

podpis: Doc. PhDr.Hana Kasíková, CSc.